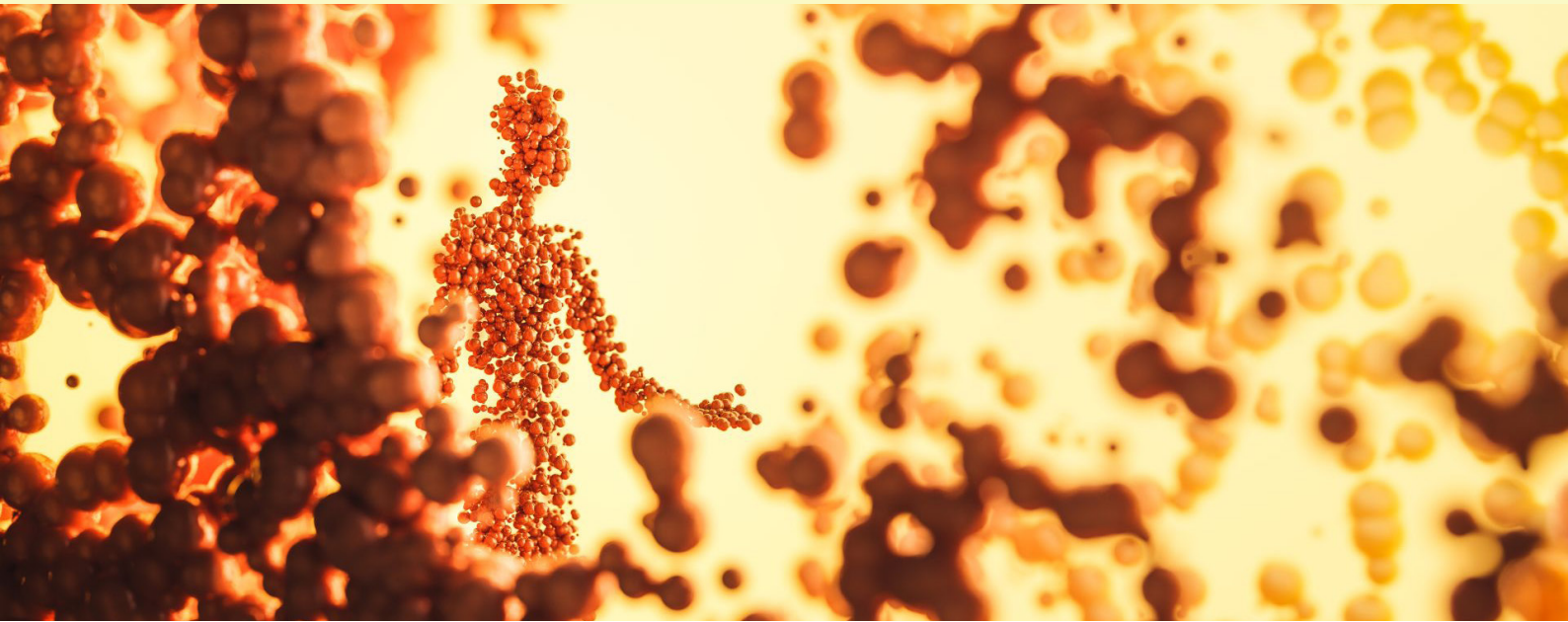

Yksilöstä ympäristöön

Koulua koskevissa tutkimuksissa kiinnostuksen kohteena ovat usein yksilön piirteet, taidot tai ominaisuudet. Tutkimus kohdistuu esimerkiksi oppilaiden oppimiseen ja osaamiseen, sen taustalla oleviin yksilöllisiin ominaisuuksiin tai oppimisen tukemiseen. Myös julkisessa keskustelussa koulua koskevat ilmiöt tulkitaan usein yksilöiden ominaisuuksien kautta, jolloin huomio kohdistuu esimerkiksi levottomiin oppilaisiin, oppilaiden keskittymiskyvyn heikkenemiseen tai motivaation laskuun. Keskustelussa nostetaan tänä päivänä usein esiin myös vanhemmuuden merkitys – puhutaan kasvatuksen puutteista, rajojen asettamisesta ja kodin vastuusta. Vastaavasti opettajien työhyvinvointi kääntyy helposti kysymykseksi yksilön jaksamisesta, resilienssistä ja selviytymiskeinoista.

Vaikka tällaiset näkökulmat ovat osin perusteltuja, ne voivat kaventaa ymmärrystä, jos koulun käytännöt, vuorovaikutus ja rakenteet jäävät tarkastelun ulkopuolelle. Tässä lehdessä tarkastellaan ilmiöitä, jotka nivoutuvat sekä yksilöiden piirteisiin ja ominaisuuksiin että erityisesti esiopetuksen ja perusopetuksen käytäntöihin ja reunaehtoihin. Liikunnan merkitys ADHD-piirteisten lasten tarkkaavaisuudelle, nuorten osaamisen ja oppimisasenteiden kehitys sekä autismitieteen lasten kommunikoinnin tukeminen eivät näyttäydy vain yksilön ominaisuuksien valossa, vaan tuottavat vastauksia myös siihen, miten oppimisympäristöjä tulisi koulupolulla rakentaa ja kehittää. Delfoi-menetelmän esittely tarjoaa puolestaan näkökulman siihen, miten opettajien omia kokemuksia ja asiantuntijuutta voidaan systemaattisesti hyödyntää koulun käytäntöjen tutkimus- ja kehittämistyössä. Tässä numerossa esittäytyy myös koulupoissaoloihin kohdentuvaa monitieteistä tutkimusyhteistyötä tukeva monialainen tutkijakollegio.

Kesäisiä lukuhetkiä!

Minna Kyttälä,

päätoimittaja

*Erityispedagogiikan professori
Turun yliopisto*